

2024-05-20

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2023-01287

Motion – Utegym med fokus på balansträning för äldre *Inkom den 27 november 2023 av Espen Bjordal m.fl. (S)*

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Kommunfullmäktige noterar följande. Befintliga utegym är redan idag väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar. Med kompletterande redskap, inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park, kommer denna möjlighet att förstärkas. Vidare hanteras utegymmens utformning i pågående arbete med att ta fram en parkplan. Därutöver arbetar kommunen redan idag med flera hälsofrämjande och förebyggande insatser och verksamheter för målgruppen äldre. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att Nacka kommun säkerställer att det finns utegym med fokus på balansträning för äldre i alla kommundelar, samt ser över om det är möjligt att komplettera befintliga utegym med fokus på balansträning för äldre.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till natur- och trafiknämnden och äldrenämnden som inkommit med förslag till beslut.

Natur- och trafiknämnden anser att det är positivt att balansträning kan erbjudas till äldre. Det finns redan idag ett utegym för äldre i Sarvträsk i Orminge. Äldre kan också träna på befintliga utegym eftersom en stor andel av dem bygger på principen av självvikt. Natur- och trafiknämnden konstaterar att befintliga utegym kan kompletteras med redskap för balansträning, inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park.

Äldrenämnden ställer sig positiv till förslagen att satsa på balansträning för äldre på kommunens utegym, men noterar att förslagen faller utanför nämndens ansvarsområde. Äldrenämndens bedömer att det är viktigt att förebyggande insatser görs för att motverka fallskador. Kommunen erbjuder redan idag flera hälsofrämjande och förebyggande insatser och verksamheter för målgruppen äldre.

Juridik- och kanslistaben instämmer i natur- och trafiknämnden bedömning att befintliga utegym är väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar, men att kompletterande redskap kan förstärka denna möjlighet. Juridik- och kanslistaben har inhämtat synpunkter från enheten offentlig utemiljö. Enheten för utemiljö arbetar med att ta fram en parkplan över Nackas parker, där utegym är en av funktionerna som behandlas. I arbetet med parkplanen kommer enheten för offentlig utemiljö undersöka utegymmens tillgång och innehåll utifrån ett strategiskt perspektiv, där olika målgrupper kommer att vara representerade.

Efter att motionen har beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott kommer motionen att hanteras i samband med ärendet om mål och budget, i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 11 december 2023 lämnade Espen Bjordal (S) in en motion. I motionen lyfter motionären att fallskador är ett allvarligt problem bland äldre, och som kan leda till allvarliga konsekvenser för deras hälsa och livskvalitet. Motionären lyfter vidare att det därför är viktigt att minska risken för fallskador eftersom många fallskador går att förebygga. Mot bakgrund av detta förslår motionären att Nacka kommun säkerställer att det finns utegym med fokus på balansträning för äldre i alla kommundelar samt ser över om det är möjligt att komplettera befintliga utegym med fokus på balansträning för äldre.

Beredning av motionen

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till natur- och trafiknämnden och äldrenämnden. De har inkommit med ett förslag till beslut som redogörs för nedan. Juridik- och kanslistaben har utifrån inkomna synpunkter gjort en samlad bedömning av förslagen i motionen utifrån kommunstyrelsens perspektiv.

Efter att motionen har beretts av kommunstyrelsens arbetsutskott kommer motionen att hanteras i samband med ärendet om mål och budget, i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Natur- och trafiknämndens synpunkter på motionen

Natur- och trafiknämnden konstaterar att befintliga utegym är väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar, men att kompletterande redskap kan förstärka denna möjlighet inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park.

Natur- och trafiknämnden anser att det är positivt att balansträning kan erbjudas till äldre. Det finns redan idag ett utegym för äldre i Sarvträsk i Orminge. Äldre kan också träna på befintliga utegym eftersom en stor andel av dem bygger på principen av

självvikt, det vill säga att det är den egna vikten som ger motståndet i stället för tyngder. Denna typ av utrusning är särskilt bra för grupper med mindre muskelmassa.

Natur- och trafiknämnden belyser att befintliga utegym är väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar, men att kompletterande redskap kan förstärka denna möjlighet. Fler av kommunens utegym kan kompletteras med redskap för att träna balans, inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park.

Äldrenämndens synpunkter på motionen

Äldrenämnden ställer sig positiv till förslagen om att satsa på balansträning för äldre på kommunens utegym, men noterar att de faller utanför nämndens ansvarsområde. Äldrenämndens bedömning är att det är viktigt att förebyggande insatser görs för att motverka fallskador. Fallolyckor orsakar personligt lidande och medför också stora kostnader för samhället. Antalet fallolyckor i Nacka var i snitt 4392 år 2023, vilket är mindre än snittantalet i Storstockholm som var 4617. I jämförelse med övriga kommuner i Storstockholm så ligger Nacka på plats 7 av 26 för snittantalet fallolyckor i Storstockholm. Äldrenämndens ansvar är att säkerställa att det finns förebyggande åtgärder mot fallolyckor. Nacka kommun erbjuder idag flera hälsofrämjande och förebyggande insatser och verksamheter för målgruppen äldre.

Juridik- och kanslistabens utredning och bedömning

Juridik- och kanslistaben instämmer inledningsvis i natur- och trafiknämnden bedömning att befintliga utegym är väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar, men att kompletterande redskap kan förstärka denna möjlighet.

Juridik- och kanslistaben har inhämtat synpunkter från enheten offentlig utemiljö. I Nacka kommun finns totalt 18 utegym i de olika kommundelarna, varav ett av dessa gym är ett seniorgym med stationer för träning av balans och reaktionsförmåga. Enheten offentlig utemiljö anger att det under 2025 kommer ske en kartläggning av alla utegym, kartläggningen kommer vara en grund för kommande reinvestering i utegymmen. Enheten offentlig utemiljö kommer som en del av det ordinarie arbetet med reinvesteringsarbetet för utegym att beakta förslagen i motionen och tillföra redskap för balansträning. Enheten för utemiljö arbetar även med att ta fram en parkplan över Nackas parker. Parkplanen ska innehålla generella riktlinjer, där utegym är en av funktionerna som behandlas. Inför att de generella riktlinjerna för utegym tas fram kommer enheten för offentlig utemiljö undersöka tillgång och innehåll utifrån ett strategiskt perspektiv där olika målgrupper kommer vara representerade.

Mot bakgrund av ovanstående är juridik- och kanslistabens förslag att kommunfullmäktige noterar följande. Befintliga utegym är redan idag väl rustade för de funktioner motionären efterfrågar. Med kompletterande redskap, inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park, kommer denna möjlighet att förstärkas. Vidare

hanteras utegymmens utformning i pågående arbete med att ta fram en parkplan. Därutöver arbetar kommunen redan idag med flera hälsofrämjande och förebyggande insatser och verksamheter för målgruppen äldre. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser. Befintliga utegym kan kompletteras med redskap för balansträning, inom ramen för ordinarie tidsram för reinvestering park.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut bedöms inte medföra några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 20 maj 2024

Bilaga 1 Motionen

Bilaga 2 Protokollsutdrag natur- och trafiknämnden

Bilaga 3 Protokollsutdrag äldrenämnden

Christopher Arontaus
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Vega Skott
Kommunsekreterare
Juridik och kanslistaben